

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B**

UREDBA SVETA (EU) 2022/1369

z dne 5. avgusta 2022

o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu

(UL L 206, 8.8.2022, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Uredba Sveta (EU) 2023/706 z dne 30. marca 2023	L 93	1	31.3.2023

▼B**UREDBA SVETA (EU) 2022/1369****z dne 5. avgusta 2022****o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu***Člen 1***Predmet urejanja in področje uporabe**

Ta uredba določa pravila za obravnavanje resnih težav pri oskrbi s plinom, da se v duhu solidarnosti zagotovi zanesljivost oskrbe Unije s plinom. Ta pravila vključujejo izboljšano usklajevanje, spremljanje in poročanje o nacionalnih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu ter možnost, da Svet na predlog Komisije razglasi pripravljenost na ravni Unije kot stopnjo krize, specifično za Unijo, kar sproži obvezno zmanjšanje povpraševanja po vsej Uniji.

*Člen 2***Opredelitev pojmov**

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „pristojni organ“ pomeni nacionalni vladni organ ali nacionalni regulativni organ, ki ga imenuje država članica za zagotavljanje izvajanja ukrepov iz Uredbe (EU) 2017/1938;
- (2) „pripravljenost na ravni Unije“ pomeni stopnjo krize, specifično za Unijo, ki sproži obvezno zmanjšanje povpraševanja in ni povezana z nobeno od stopenj krize iz člena 11(1) Uredbe (EU) 2017/1938;
- (3) „poraba plina“ pomeni celotno dobavo zemeljskega plina za dejavnosti na ozemlju države članice, vključno s končno porabo gospodinjstev, industrije in proizvodnje električne energije, vendar med drugim izključuje plin, ki se uporablja za napolnitev skladišč, v skladu z opredelitvijo „dobave, pretvorbe in porabe plina“, ki jo uporablja Komisija (Eurostat);
- (4) „surovina“ pomeni „neenergetsko rabo zemeljskega plina“, kot je navedeno v izračunih energetskega bilanca Komisije (Eurostat);

▼M1

- (5) „referenčna poraba plina“ pomeni količino povprečne porabe plina v zadevni državi članici v referenčnem obdobju; za države članice, v katerih se je poraba plina v obdobju od 1. aprila 2021 do 31. marca 2022 povečala za vsaj 8 % v primerjavi s povprečno porabo plina v referenčnem obdobju, „referenčna poraba plina“ pomeni le količino porabe plina v obdobju od 1. aprila 2021 do 31. marca 2022;
- (6) „referenčno obdobje“ pomeni obdobje od 1. aprila 2017 do 31. marca 2022;

▼B

(7) „vmesni cilj“ pomeni vmesni cilj kot je določen v Prilogi Ia k Uredbi (EU) 2017/1938.

▼M1*Člen 3***Prostovoljno zmanjšanje povpraševanja**

Države članice si po najboljših močeh prizadevajo zmanjšati porabo plina v obdobju od 1. aprila 2023 do 31. marca 2024 za vsaj 15 % v primerjavi s svojo povprečno porabo plina v obdobju od 1. aprila 2017 do 31. marca 2022 (v nadaljnjem besedilu: prostovoljno zmanjšanje povpraševanja). Za navedene ukrepe prostovoljnega zmanjšanja povpraševanja se uporabljajo člani 6, 7 in 8.

▼B*Člen 4***Razglasitev pripravljenosti na ravni Unije s strani Sveta**

1. Svet lahko na predlog Komisije z izvedbenim sklepom razglasi pripravljenost na ravni Unije.

2. Komisija predlog za takšno pripravljenost na ravni Unije predloži, kadar meni, da obstaja znatno tveganje resnega pomanjkanja pri oskrbi s plinom ali kadar pride do izjemno velikega povpraševanja po plinu, za katero ukrepi iz člena 3 ne zadostujejo in kar povzroči znatno poslabšanje stanja oskrbe s plinom v Uniji, vendar trg še lahko obvladuje te motnje, ne da bi bilo treba uporabiti netržne ukrepe.

3. Komisija Svetu predlog za razglasitev pripravljenosti na ravni Unije predloži tudi, kadar to zahteva pet ali več pristojnih organov, ki so razglasili pripravljenost na nacionalni ravni na podlagi člena 11(1), točka (b), Uredbe (EU) 2017/1938.

4. Svet lahko s kvalificirano večino spremeni predlog Komisije.

5. Preden Komisija Svetu predloži predlog za razglasitev pripravljenosti na ravni Unije, se posvetuje z zadevnimi rizičnimi skupinami iz Priloge I k Uredbi (EU) 2017/1938 (v nadaljnjem besedilu: rizične skupine) in s koordinacijsko skupino za plin (v nadaljnjem besedilu: KSP), ustanovljeno s členom 4 navedene uredbe.

6. Svet lahko na predlog Komisije z izvedbenim sklepom razglasi konec tako pripravljenosti na ravni Unije kot tudi obveznosti na podlagi člena 5. Komisija Svetu predlog za takšen izvedbeni sklep predloži, kadar oceni, da podlaga, na kateri je bila razglašena pripravljenost na ravni Unije, ne upravičuje več ohranitve te pripravljenosti, ter po posvetovanju z zadevnimi rizičnimi skupinami in s KSP.

▼ B*Člen 5***Obvezno zmanjšanje povpraševanja v primeru pripravljenosti na ravni Unije**

1. Kadar Svet razglasi pripravljenost na ravni Unije, vsaka država članica zmanjša porabo plina v skladu z odstavkom 2 (v nadaljnjem besedilu: obvezno zmanjšanje povpraševanja).

▼ M1

2. Za namene obveznega zmanjšanja povpraševanja je poraba plina, dokler je razglašena pripravljenost na ravni Unije, v vsaki državi članici v obdobju od 1. aprila 2023 do 31. marca 2024 (v nadaljnjem besedilu: obdobje zmanjšanja) za 15 % nižja glede na njeno referenčno porabo plina. Za namene obveznega zmanjšanja povpraševanja se upoštevajo vsa zmanjšanja povpraševanja, ki so jih države članice dosegle v obdobju pred razglasitvijo pripravljenosti na ravni Unije.

▼ B

3. Država članica, katere sistem električne energije je sinhroniziran le s sistemom električne energije tretje države, je v primeru, da ni več sinhronizirana s sistemom te tretje države, izvzeta iz uporabe odstavka 2, vse dokler so za zagotovitev varnega in zanesljivega delovanja elektroenergetskega sistema potrebne storitve izoliranega elektroenergetskega sistema ali druge storitve za operaterja prenosnega sistema za električno energijo.

4. Država članica je izvzeta iz uporabe odstavka 2, vse dokler ni neposredno povezana s povezanim plinskim sistemom katere koli druge države članice.

5. Država članica lahko referenčno porabo plina, ki se uporablja za izračun ciljnega obveznega zmanjšanja povpraševanja na podlagi odstavka 2, omejijo za količino plina, ki je enaka razliki med njenim vmesnim ciljem za 1. avgust 2022 in dejansko količino skladiščenega plina dne 1. avgusta 2022, če na ta datum izpolnjuje vmesni cilj.

6. Država članica lahko referenčno porabo plina, ki se uporablja za izračun ciljnega obveznega zmanjšanja povpraševanja na podlagi odstavka 2, omejijo za količino plina, porabljenega v referenčnem obdobju kot surovina.

▼ M1

6a. Država članica lahko referenčno porabo plina, ki se uporablja za izračun ciljnega obveznega zmanjšanja povpraševanja na podlagi odstavka 2, prilagodi za količino povečane porabe plina zaradi prehoda s premoga na plin, ki se uporablja za daljinsko ogrevanje, če to povečanje v obdobju od 1. avgusta 2023 do 31. marca 2024 znaša vsaj 8 % v primerjavi s povprečno porabo plina v referenčnem obdobju in kolikor je to povečanje mogoče neposredno pripisati prehodu.

▼B

7. Država članica lahko omeji obvezno zmanjšanje povpraševanja za 8 odstotnih točk, če dokaže, da je njena povezanost z drugimi državami članicami, merjena v trdni tehnični izvozni zmogljivosti v primerjavi z njeno letno porabo plina v letu 2021 manjša od 50 % in je bila zmogljivost na povezovalnih plinovodih v druge države članice dejansko uporabljena za prevoz plina na ravni najmanj 90 % vsaj en mesec pred prigravitvijo odstopanja, razen če lahko država članica dokaže, da ni bilo povpraševanja in je bila zmogljivost maksimalno povečana ter da so njeni domači obrati za UZP komercialno in tehnično pripravljeni preusmeriti plin v druge države članice do količin, ki jih zahteva trg.

8. Država članica, ki se sooča s krizo pri oskrbi z električno energijo, lahko obvezno zmanjšanje povpraševanja na podlagi odstavka 2 začasno omeji na raven, ki je potrebna za ublažitev tveganja za oskrbo z električno energijo, če ni drugih ekonomskih alternativ kot nadomestilo za plin, ki je potreben za proizvodnjo električne energije, ne da bi bila pri tem resno ogrožena zanesljivost oskrbe. V tem primeru država članica priglasí razloge za omejitev in predloži zadostne dokaze o obstoju izjemnih okoliščin, ki upravičujejo omejitev. Država članica po potrebi posodobi načrt pripravljenosti na tveganja na podlagi člena 10 Uredbe (EU) 2019/941.

9. Država članica svojo odločitev za omejitev obveznega zmanjšanja povpraševanja na podlagi odstavkov 5, 6, 7 in 8, skupaj s potrebnimi dokazi, da so izpolnjeni pogoji za omejitev obveznega zmanjšanja povpraševanja, priglasí Komisiji. Priglasitev v zvezi z odstavki 5, 6 in 7 se lahko opravi že po začetku veljavnosti te uredbe, najpozneje pa dva tedna po razglasitvi pripravljenosti na ravni Unije. Priglasitev v zvezi z odstavkom 8 se lahko opravi najpozneje dva tedna po nastanku krize v oskrbi z električno energijo iz navedenega odstavka. Država članica o svoji nameri obvesti zadevne rizične skupine in KSP.

10. Komisija na podlagi priglasitve ter po posvetovanju z rizičnimi skupinami in KSP oceni, ali so izpolnjeni pogoji za omejitev na podlagi odstavkov 5, 6, 7 in 8. V primeru, da Komisija ugotovi, da omejitev ni upravičena, sprejme mnenje, v katerem navede razloge, zaradi katerih bi morala država članica odpraviti ali spremeniti omejitev obveznega zmanjšanja povpraševanja. To mnenje se sprejme najpozneje 30 delovnih dni po popolni priglasitvi na podlagi odstavka 9.

11. Kadar pogoji za omejitev obveznega zmanjšanja povpraševanja iz odstavkov 5, 6, 7 in 8 niso več izpolnjeni, država članica uporabi cilj obveznega zmanjšanja povpraševanja na podlagi odstavka 2.

12. Komisija stalno spremlja, ali so izpolnjeni pogoji za omejitev obveznega zmanjšanja povpraševanja na podlagi odstavkov 5, 6, 7 in 8.

▼B

13. Členi 6, 7 in 8 se uporabljajo za ukrepe za obvezno zmanjšanje povpraševanja brez poseganja v obstoječe dolgoročne pogodbe.

*Člen 6***Ukrepi za doseg zmanjšanja povpraševanja**

1. Državam članicam je prepuščeno, da same izberejo ustrezne ukrepe za zmanjšanje povpraševanja. Ukrepi iz členov 3 in 5 morajo biti jasno opredeljeni, pregledni, sorazmerni, nediskriminatorni in preverljivi. Države članice pri izbiri ukrepov upoštevajo načela iz Uredbe (EU) 2017/1938. Za ukrepe zlasti velja naslednje:

- (a) neupravičeno ne izkrivljajo konkurence ali pravilnega delovanja notranjega trga s plinom;
- (b) ne ogrožajo zanesljivosti oskrbe s plinom drugih držav članic ali Unije;
- (c) izpolnjujejo določbe Uredbe (EU) 2017/1938, kar zadeva zaščitene odjemalce.

2. Države članice morajo pri sprejemanju ukrepov za zmanjšanje povpraševanja preučiti možnost dajanja prednosti ukrepom, ki vplivajo na odjemalce, ki niso zaščiteni odjemalci kot so opredeljeni v členu 2, točka 5 Uredbe (EU) 2017/1938, in lahko iz takih ukrepov te odjemalce tudi izključijo, in sicer na podlagi objektivnih in preglednih meril, pri katerih se upoštevajo njihov gospodarski pomen in med drugim naslednji elementi:

- (a) učinek motenj na dobavne verige, ki so ključnega pomena za družbo;
- (b) morebitni negativni učinki v drugih državah članicah, zlasti na dobavne verige sektorjev nižje v verigi, ki so ključnega pomena za družbo;
- (c) morebitna dolgotrajna škoda na industrijskih obratih;
- (d) možnosti za zmanjšanje porabe in nadomestitev proizvodov v Uniji.

3. Države članice pri odločanju o ukrepih za zmanjšanje povpraševanja preučijo ukrepe za zmanjšanje porabe plina v elektroenergetskem sektorju, ukrepe za spodbujanje prehoda na druga goriva v industriji, nacionalne kampanje ozaveščanja ter ciljno usmerjene obveznosti za zmanjšanje ogrevanja in hlajenja z namenom spodbujanja prehoda na druga goriva in zmanjšanje porabe v industriji.

▼B*Člen 7***Usklajevanje ukrepov za zmanjšanje povpraševanja**

1. Države članice za zagotovitev ustreznega usklajevanja ukrepov za prostovoljno in obvezno zmanjšanje povpraševanja na podlagi členov 3 in 5 sodelujejo druga z drugo znotraj vsake od zadevnih rizičnih skupin.
2. Pristojni organ vsake države članice svoj nacionalni načrt za izredne razmere, pripravljen na podlagi člena 8 Uredbe (EU) 2017/1938, posodobi najpozneje do 31. oktobra 2022, da so upoštevani ukrepi za prostovoljno zmanjšanje povpraševanja. Vsaka država članica svoj nacionalni načrt za izredne razmere po potrebi tudi posodobi v primeru razglasitve pripravljenosti na ravni Unije na podlagi člena 4 te uredbe. Člen 8(6) do (10) Uredbe (EU) 2017/1938 se ne uporablja za posodobitve nacionalnih načrtov za izredne razmere pripravljenih v skladu s tem odstavkom.
3. Države članice se pred sprejetjem revidiranih načrtov za izredne razmere posvetujejo s Komisijo in zadevnimi rizičnimi skupinami. Komisija lahko skliče sestanke z rizičnimi skupinami in KSP ob upoštevanju stališč, ki jih v zvezi s tem izrazijo države članice, da bi razpravljali o vprašanih, povezanih z nacionalnimi ukrepi za zmanjšanje povpraševanja.

*Člen 8***Spremljanje in izvrševanje****▼M1**

1. Pristojni organ vsake države članice spremlja izvajanje ukrepov za zmanjšanje povpraševanja na svojem ozemlju. Države članice Komisiji najmanj vsaka dva meseca, in sicer najpozneje 15. dne v mesecu, ki sledi, poročajo o porabi plina (v terajoulah, TJ). V primeru razglasitve pripravljenosti na ravni Unije v skladu s členom 4(1) se poročanje iz prvega pododstavka predloži enkrat mesečno.

Države članice lahko v svoje poročanje vključijo razčlenitev porabe plina po sektorjih, vključno s porabo plina v naslednjih sektorjih:

- (a) vložek plina za proizvodnjo električne energije in toplote;
- (b) poraba plina v industriji;
- (c) poraba plina v gospodinjstvih in pri storitvah.

V tem odstavku se uporabljajo opredelitve pojmov in statistične konvencije iz Uredbe (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

KSP pomaga Komisiji pri spremljanju prostovoljnega in obveznega zmanjšanja povpraševanja.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike (UL L 304, 14.11.2008, str. 1).

▼B

2. Kadar Komisija na podlagi sporočenih podatkov o zmanjšanju povpraševanja ugotovi tveganje, da država članica ne bo mogla doseči obveznega zmanjšanja povpraševanja na podlagi člena 5, od države članice zahteva, da predloži načrt, v katerem določi strategijo za učinkovito izpolnitev obveznosti zmanjšanja povpraševanja. Komisija od države članice, ki zaprosi za solidarnostni ukrep na podlagi člena 13 Uredbe (EU) 2017/1938, tudi zahteva, da predloži načrt, v katerem določi strategijo za doseganje morebitnega nadaljnega zmanjšanja povpraševanja po plinu v skladu s členom 10(2) Uredbe (EU) 2017/1938. Komisija v obeh primerih izda mnenje s pripombami in predlogi za predložene načrte in Svetu sporoči svoje mnenje. Zadevna država članica ustrezno upošteva mnenje Komisije.

3. Komisija o izvajanju te uredbe redno obvešča Evropski parlament in Svet.

*Člen 9***Pregled**

Komisija do ► **M1** 1. marca 2024 ◀ opravi pregled te uredbe glede na splošno stanje v zvezi z oskrbo Unije s plinom in Svetu predloži poročilo o glavnih ugotovitvah tega pregleda. Zlasti lahko Komisija na podlagi tega poročila predlaga, da se podaljša obdobje uporabe te uredbe.

*Člen 10***Začetek veljavnosti in uporaba**

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

▼M1

Uporablja se do 31. marca 2024.

▼B

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.